

www.nauka.zinet.info

Південноукраїнський гуманітарний альянс
Громадське об'єднання "Соціальна дія"

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ

Збірник статей
учасників дев'ятнадцятої
Всеукраїнської науково-практичної конференції
**"ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ
УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ - ХХІ СТОРІЧЧЯ**

Том 1
Науки гуманітарного циклу

Запоріжжя 2013

ЗМІСТ

Секція «Історія і право»:

Бауэр В.Г. ДОГОВОР НА ОКАЗАНИЕ МЕДИЦИНСКОЙ ПОМОЩИ КАК СПОСОБ РЕАЛИЗАЦИИ ПРАВА НА МЕДИЦИНСКУЮ ПОМОЩЬ	4
Дем'янюк О.Й. ДИСПОЗИЦІЯ ТА КІЛЬКІСНИЙ СКЛАД ВОЮЮЧИХ СТОРІН НАПЕРЕДОДНІ БИТВИ ПІД БЕРЕСТЕЧКОМ (ЛІТО 1651 Р.)	5
Корнєєв Ю.В., Францова Х.О., Пустотіна Д.М. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ НАБУТТЯ ПРАВ НА ЗЕМЛІ В УКРАЇНІ ІНОЗЕМНИМИ СУБ'ЄКТАМИ ПІДПРИЄМНИЦТВА	7
Малишко В.М. БІРЖОВЕ ПРАВО УКРАЇНИ: СУЧАСНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	9
Парфенюк Н.В. СПЕЦИФІКА ПОЛЕМІЧНОГО ДИСКУРСУ XVI – XVII СТОЛІТТЯ ТА ЙОГО ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ	11
Романченко В.В. ДЕЯКІ АСПЕКТИ МІЖЕТНІЧНИХ ВІДНОСИН НА ТЕРЕНАХ ПІВНІЧНОГО ПРИАЗОВ'Я КІНЦЯ XIX – ПОЧАТКУ XX СТ.: У РАМКАХ СТУДІЙ З ІСТОРІЇ МЕНТАЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО СЕЛЯНСТВА	12
Цишнатій К.О. В'ІЗНИЙ ТУРИЗМ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ	15

Секція «Філософія і культура»:

Грицаєнко Л.М., Зятковська Л.В. ДЕТЕРМІНІЗМ ФІЛОСОФІЇ БУТТЯ І МИСТЕЦТВА СЛОВА В КРАЇНАХ СТАРОДАВНЬОГО СВІТУ	16
Дідух А.С. НОМІНУВАННЯ МАТЕРІАЛІВ ТА ТЕХНІК ВИГОТОВЛЕННЯ АПЛІКАЦІЇ	20
Дудченко В.С. ДУХОВНІ ОРІЄНТИРИ ФЕНОМЕНУ «УНІВЕРСИТЕТ»	22
Єфімова М.П. СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДИТЯЧОЇ КНИГИ НА УКРАЇНІ	23
Одрехівський В.В. ТЕЧІЯ МІНІМАЛІЗМУ – ОДИН ІЗ КЛЮЧОВИХ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ СКУЛЬПТУРИ	25
Петрова Я.О. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ТА СПОРТ ЯК СКЛАДОВА ЗАГАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ПРАЦІВНИКА ОВС УКРАЇНИ	27
Поляруш Б.Ю. СУЧАСНА ЗАХІДНА ФІЛОСОФІЯ МІСТА ТА НЕОМАРКСИЗМ	28
Салькова Т.В. ПРОБЛЕМА ЩАСТЯ У КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ФІЛОСОФІЇ	31
Скляренко Н.В. АНІМАЦІЙНИЙ РОЛИК ЯК СИСТЕМА	34

Секція «Психологія і соціологія»:

Медіна Т.В. ПРИЧИНИ ПОШИРЕННЯ НЕЗАРЕЄСТРОВАНИХ ШЛЮБІВ	35
Нікітченєкова Ю.І. ГЕНДЕРНІ ВІДМІННОСТІ ПРОЯВУ АГРЕСІЇ В ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ	37
Пристинський В.М., Пристинська Т.М. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЗДОРОВ'Я – ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СУЧАСНОЇ НАУКИ У ФОРМУВАННІ ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ	38
Сергатюк Ю.В. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПОЗИЦІЇ ОСОБИСТОСТІ	40
Слабкий Г.О., Знаменська М.А. ВИЗНАЧЕННЯ ЦІЛЮВИХ ГРУП ГРОМАДСЬКОСТІ ТА ЇХ ПРІОРИТИЗАЦІЯ В СИСТЕМІ КОМУНІКАЦІЙ ПРИ ПРОВЕДЕННІ РЕФОРМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	42

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ НАБУТТЯ ПРАВ НА ЗЕМЛІ В УКРАЇНІ ІНОЗЕМНИМИ СУБ'ЄКТАМИ ПІДПРИЄМНИЦТВА

**Корнєєв Ю.В.,
Францова Х.О., Пустотіна Д.М.**
*Україна, м. Київ,
Національний авіаційний Університет*

Дана стаття присвячена аналізу правового статусу іноземних суб'єктів підприємництва – головним чином іноземних юридичних осіб, як суб'єктів земельної власності в Україні.

Однією з проблем участі таких суб'єктів у земельних відносинах є відсутність чітко визначених шляхів придбання земель в Україні іноземними суб'єктами підприємництва – іноземними громадянами та юридичними особами. Особливо гостро дана проблема відчувалась в умовах підготовки до проведення в Україні Чемпіонату Європи з футболу у 2012 р. Часто будівництво нових стадіонів, готелів, аеропортів, доріг гальмується саме через надзвичайно низький рівень іноземного інвестування. Це тісно пов'язано із гарантуванням прав на землю іноземних осіб в Україні.

На початкових етапах розвитку нашої держави іноземні суб'єкти господарювання не могли бути власниками земельних ділянок і тільки з прийняттям чинного ЗК України від 25 жовтня 2001 року [1], який вступив у силу з 1 січня 2002 р., ситуація дещо змінилася. Іноземні громадяни та юридичні особи тепер можуть бути власниками земель в Україні, але з істотними особливостями та обмеженнями.

Так відповідно до п. 4 ст. 22 ЗК України не можуть передаватися у власність іноземним громадянам та іноземним юридичним особам землі сільськогосподарського призначення. Ст. 81 ЗК України вказує, що іноземні громадяни можуть набувати право власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення в межах населених пунктів, а також на земельні ділянки за межами населених пунктів, на яких розташовані об'єкти нерухомого майна, що належать їм на праві приватної власності. Іноземні громадяни можуть набувати права власності на земельні ділянки у разі: 1) придбання за договором купівлі-продажу, ренти, дарування, міни та іншими цивільно-правовими угодами; 2) викупу земельних ділянок, на яких розташовані об'єкти нерухомого майна, що належить їм на праві власності; 3) прийняття спадщини.

Відповідно до ст. 82 ЗК України іноземні юридичні особи можуть набувати права власності на земельні ділянки несільськогосподарського призначення:

- у межах населених пунктів в разі придбання об'єктів нерухомого майна та для спорудження об'єктів, пов'язаних зі здійсненням підприємницької діяльності в Україні;
- за межами населених пунктів у разі придбання об'єктів нерухомого майна.

Отже, для того, щоб іноземній юридичній особі придбати у встановленому порядку земельну ділянку, їй необхідно спочатку придбати об'єкт нерухомості, який розташований на цій земельній ділянці.

У ст. 129 ЗК України врегульовано порядок продажу земельних ділянок державної або комунальної власності іноземним юридичним особам. Відповідно до цієї статті продаж земельних ділянок, що перебувають у власності держави, іноземним юридичним особам здійснюється Кабінетом Міністрів України за погодженням із Верховною Радою України. Продаж земельних ділянок, що перебувають у власності територіальних громад, іноземним юридичним особам здійснюється відповідними радами за погодженням з Кабінетом Міністрів України.

Проаналізувавши положення земельного законодавства України можна зробити висновок, що іноземні юридичні особи можуть набувати права власності на земельні ділянки несільськогосподарського призначення за умови:

- придбання об'єктів нерухомого майна на таких земельних ділянках (як у межах населених пунктів, так і поза межами);
- для спорудження на земельних ділянках об'єктів, пов'язаних з здійсненням підприємницької діяльності в Україні (у межах населених пунктів);
- реєстрації іноземною юридичною особою постійного представництва з правом ведення господарської діяльності на території України.

У всіх інших випадках законодавство України дозволяє іноземним суб'єктам господарювання набувати права довгострокового користування земельними ділянками на умовах оренди.

Можна виділити наявність значних проблем у сфері набуття права власності.

Необхідність первинного придбання об'єкта нерухомого майна, а лише тоді – земельної ділянки, на якій він розташований. Придбання іноземною юридичною особою земельної ділянки під забудову, тобто ділянки, на якій відсутні будь-які об'єкти нерухомого майна, можливе лише в населених пунктах. Необхідність обов'язкового придбання об'єкту нерухомості створює для іноземного суб'єкта деякі негативні обставини: – по-перше, внаслідок придбання об'єкта нерухомості може різко зрости ціна на земельну ділянку. На практиці досить часто купують об'єкт нерухомості заради земельної ділянки, на якій він розташований. У такому випадку потреби покупця в об'єкті нерухомості переважно немає; – по-друге, в законодавстві не визначені правові наслідки знесення чи реконструкції об'єкта нерухомості, що був придбаний іноземною юридичною особою. Адже після придбання заради земельної ділянки, його часто зносять, щоб побудувати новий.

У такому випадку немає чіткої законодавчої позиції щодо правомірності володіння земельною ділянкою іноземним суб'єктом. Логічно виникає питання, чи не є знесення такого об'єкта нерухомості підставою для припинення права на земельну ділянку. Видається, що таку спірну ситуацію повинні вирішувати на користь іноземного, оскільки придбання об'єктів нерухомого майна іноземною юридичною особою є необхідною умовою набуття права власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення, а не користування ними.

Чи не найбільшою проблемою у сфері придбання іноземними юридичними особами земельних ділянок державної та комунальної власності є недоліки процедури продажу, яка в загальних рисах врегульована у ст. 129 ЗК України. Відповідно до неї, продаж земельних ділянок, що перебувають у власності держави, іноземним юридичним особам здійснюється Кабінетом Міністрів України за погодженням із Верховною Радою України; що перебувають у власності територіальних громад – відповідними радами за погодженням із Кабінетом Міністрів України. Продаж земельних ділянок допускається за умови реєстрації іноземною юридичною особою постійного представництва з правом ведення господарської діяльності на території України.

Якщо ж йдеться про продаж земельних ділянок, на яких розташовані об'єкти, які підлягають приватизації, іноземним юридичним особам, то він здійснюється органами приватизації (Фонд державного майна) за погодженням із Кабінетом Міністрів України.

Нестабільна політична ситуація, непрості стосунки між Верховною Радою та Кабінетом Міністрів України роблять процедуру продажу земель державної власності надто складною, якщо взагалі можливо.

Скеровуючи до уваги вищезазначені проблеми, реальним видається придбання земельних ділянок іноземними юридичними особами через створені ними юридичні особи в Україні. Такі юридичні особи можуть бути створені відповідно до положень Цивільного [2] та Господарського [3] кодексів України.

Проте, враховуючи певну складність (як у правових питаннях, так і процедурну) у створенні таких юридичних осіб, ефективнішим виглядає придбання діючих підприємств – юридичних осіб України повністю у власність іноземними юридичними особами разом з їх усіма правами на майно, в тому числі і на землю (як майнових комплексів).

Коли ж немає можливості придбати земельну ділянку взагалі, то залишається варіант права довгострокового користування земельною ділянкою на умовах договору оренди. Що правда, оренда є менш стабільною формою використання земель, ніж право власності, оскільки передбачена переважно для тимчасових видів землекористання. Підприємницька ж діяльність полягає у будівництві та використанні постійних капітальних споруд та будівель. Договір довгострокової оренди укладається переважно для забудови. Ставши власником новозбудованої будівлі, іноземний суб'єкт у майбутньому може поставити питання про викуп земельної ділянки.

У цьому аспекті перспективним видається використання земель на підставі таких речових прав, як емфітевзис (право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб) та суперфіцій (право користування чужою земельною ділянкою для забудови). Емфітевзис виникає на підставі договору між власником земельної ділянки і користувачем, а суперфіцій – на підставі договору та заповіту. Хоч ці інститути і є новими в земельному законодавстві України, в перспективі вони можуть конкурувати з орендою, а то й витіснити її.

Привабливішим для ведення підприємницької діяльності іноземними юридичними особами виглядає суперфіцій, оскільки передбачає користування земельною ділянкою для забудови. Недоліком суперфіцію є можливе припинення права власності на зведені користувачем споруди уразійного припинення. Право власності на споруди під час припинення суперфіцію може бути збережене, якщо це передбачено угодою сторін або за рішенням суду.

Як вже зазначалося іноземні суб'єкти не можуть мати на праві власності землі сільськогосподарського призначення в Україні. У випадку встановлення такої норми аргументи були приблизно такі: маючи фінансову перевагу, іноземні суб'єкти можуть скупити землі; зайняти монопольне становище щодо виробництва певних видів продукції, що негативно позначиться на цінах та становищі національних товаро виробників [4, с. 144].

Водночас сьогодні необхідно розглядати певні перспективи залучення іноземних інвестицій у сферу сільськогосподарської діяльності в Україні, надавши іноземним суб'єктам права на землі сільськогосподарського призначення. Це можна досягнути, скасувавши мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення, який є гальмом розвитку аграрного сектора та соціально-економічного розвитку села.

Право на придбання у власність земель сільськогосподарського призначення для ведення товарного сільськогосподарського виробництва іноземні суб'єкти могли б набувати на аукціонах. На початкових етапах у разі придбання земельних ділянок на конкурентних засадах доцільно було б надати пільги та переваги вітчизняним інвесторам. А дані під час вирівнювання фінансових та економічних рівнів національних та іноземних сільськогосподарських товаро виробників надати право іноземним суб'єктам нарівні з національними [4, с. 145].

Такий порядок становлення іноземних суб'єктів власниками сільськогосподарських земель в Україні потребує багато часу, проте є реальним і перспективним.

Отже, законодавство України у сфері придбання земель іноземними суб'єктами потребує істотних змін, хоч і містить окремі можливості для такого придбання.

Викладене у статті дає підстави зробити такі висновки:

Питання, пов'язані з придбанням іноземними суб'єктами земель для ведення підприємницької діяльності в Україні, є надзвичайно актуальними, оскільки від них залежить притік іноземних інвестицій в Україну. Законодавство України у сфері придбання земель іноземними суб'єктами є досить недосконалим та суперечливим, що значно ускладнює їх можливості у придбанні земель.

Тільки з прийняттям чинного ЗК України, у 2001 р., іноземні суб'єкти отримали право на придбання земель несільськогосподарського призначення, проте з істотними обмеженнями. Однак складною й тривалою є процедура придбання таких земель, внаслідок чого право придбання земель іноземними суб'єктами є значною мірою декларативним.

Найперспективнішими та реальними видаються такі шляхи набуття прав на землі іноземними суб'єктами бізнесу в Україні: через новостворені іноземними суб'єктами бізнесу юридичні особи України або через придбання ними діючих підприємств; шляхом укладення договорів довгострокової оренди землі з подальшим її викупом; шляхом застосування таких нових інститутів земельного права, як емфітевзис та суперфіцій.

Після скасування мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення в Україні перспективним видається придбання іноземними суб'єктами земель сільськогосподарського призначення для ведення товарного сільськогосподарського виробництва на аукціонах.

Література:

1. *Земельний кодекс України*. – К.: Вид. ПАЛІВОДАВ, 2008. – 104 с.
2. *Цивільний кодекс України*. – К.: Велес, 2007. – 288 с.
3. *Господарський кодекс України*. – К.: Велес, 2008, – 168 с.
4. *Інвестиційна діяльність у сільському господарстві: правові питання. Монографія / Кол.авторів. За ред.В.І. Семчика*. – К.: Видавництво "Юридична думка", 2008. – 252 с.

БІРЖОВЕ ПРАВО УКРАЇНИ: СУЧАСНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Малишко В.М.

Україна, м. Київ,

Національний авіаційний університет

Стаття автора кається сoвременных проблем биржевого права, на фоне его исторической эволюции и будущего развития. Анализируется исторические аспекты биржевого права, даётся текущее положение дел в данной отрасли права. Автор приходит к выводам о возможных механизмах и подходах к дальнейшему развитию биржевого права, основываясь на разработках специалистов по биржевой деятельности.

Біржова право – це галузь, що впродовж тривалого періоду формувалось, разом з обов'язковими принципами організації біржової торгівлі. Зрозуміти всі нюанси, які притаманні біржовій діяльності не легке завдання. Адже, як зазначає А.І. Берлач, майнові, грошові та кредитні відносини "як елементи біржових" відображають найскладніші явища суспільного життя, оскільки стосуються відносин між людьми, які і є найбільш складними її – біржової справи – суб'єктами [4, с.8].

Останній час дедалі більше науковців почали займатися проблемами біржового права. Ці праці стають підґрунтям для подальшого вдосконалення вітчизняного біржового ринку та формування механізму регулювання відносин, що виникають у сфері біржової діяльності і є необхідною умовою успіху економічних перетворень, що відбуваються в країні.

При аналізі сучасного стану біржового права, зразу постає питання щодо виділення біржового права в самостійну галузь права. Про це іде дискусія серед зарубіжних та вітчизняних вчених вже тривалий час і думки щодо цього існують різні. Однак переконливим для всіх є твердження, що сутність біржового права визначається тими завданнями, які воно покликано вирішувати в суспільстві, а саме – системне правове регулювання біржової діяльності суб'єктів ринку.

Так, питань щодо біржового права виникає більше ніж відповідей, однак незаперечним є той факт, що суспільним відносинам, як власне й праву притаманний розвиток. Біржові інститути, хай поки що формально, але все ж таки входять в нашу свідомість як об'єктивна реальність. Сьогодні практично ніхто в Україні не заперечить доцільність розвитку ринкової економіки, що обов'язково передбачає функціонування біржових інститутів. Відтак виникає потреба у регулюванні поведінки частини суспільства, причетної до організації біржової діяльності.

Тому можна зупинитися на тій думці, що біржове право, як комплексна галузь права може вважатися правовим утворенням.

Відродження біржової діяльності, а відтак і біржового права почалося з проголошення незалежності України та початком біржової торгівлі реальним товаром з перспективою переходу до укладання ф'ючерських угод та опціонів. Передумовою розвитку та становлення елементів біржової торгівлі цього періоду стали товарні аукціони продукцією промисловості, торгівля якою здійснювалася за комерційними цінами.

Перші товарні біржі, зареєстровані в Україні у 1990 р., були першими і в СРСР. До числа таких товарних бірж належить Київська універсальна біржа (КУБ), де на той час було акредитовано понад 1,5 тис. брокерських контор, більше половини з яких брали участь у торгах двічі на тиждень.

О.М. Сохацька зазначає, що в Україні перші кроки становлення організованих ринків сировини, капіталу і валюти було зроблено під знаком боротьби з біржею [6, с.13]. З цього приводу можна згадати неодноразове припинення біржових торгів на Міжбанківській валютній біржі та збитки, яких завдали ці „заходи” українській економіці 1992-1993 рр.